

... Megyei Bíróság
2. Pf. 20.872/2009/22. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A ... Megyei Bíróság ... (... szám alatti) ügyvéd által képviselt ... (... szám alatti lakos) felperesnek - ...

(... szám alatti) ügyvéd által képviselt

... Zrt. (... em.) alperes ellen kártérítés és járulékai iránt a ...Városi Bíróságon indult perében a 2009. március 31. napján 9.P.20.271/2008/47. szám alatt meghozott ítélet ellen a felperes részéről 48. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A megyei bíróság a városi bíróság ítéletét megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.359.000,-

(Hárommillió- háromszázötvenkilencezer) forintot, és ennek 2006. március 11. napjától félévente, a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatának megfelelő mértékű késedelmi kamatát, továbbá 624.340,-

(Hatszázhuszonnégyezer-háromszáznegyven) forint első- és másodfokú perköltséget. Kötelezi továbbá az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 201.540,- (Kettőszázegyezer-ötszáznegyven) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A perben irányadó tényállás szerint 2006. március 11-én 13,00 óra körüli időpontban a ...és a ...közötti főútvonalon a felperes házastársa a felperes tulajdonát képező ... frsz-ú CDI típusú személygépkocsival 80-100 km/óra sebességgel közlekedett. Egy enyhén balra ívelő kanyar előtt észlelte, hogy az útburkolat nedves, majd ráhaladt az úttesten lévő vízátfolyásra, amelyen a gépjármű megcsúszott, és ennek következtében a gépjármű jobboldali kerekei a vízelvezető árokba kerültek. A gépjárművet nem sikerült visszakormányozni az útra, végül az autó a vízelvezető árok

szélén lévő vízáteresztő betonperemének ütközve állt meg. A vízelvezető árok színültig volt a hóolvadásból származó vízzel, a víz az úttestre is kifolyt, egyes területeken kb. bokáig érő víz volt. A baleset napján napsütéses idő volt, a hőmérséklet nulla fok fölé emelkedett, emiatt a korábban hullott hó elolvadt. A balesetre éppen a tavaszi karbantartást megelőzően került sor, így az út melletti vízelvezető rendszer olyan állapotban volt, hogy funkcióját már nem tudta megfelelően ellátni. Az úttest melletti padka felmagasodott, a vízelvezető árok növényzettel volt benőve, és az áteresztő kifolyási oldalán is facserjék voltak találhatóak, amelyek a víz szabad kifolyását megnehezítették.

A felperes jelzése alapján az alperes még a baleset napján intézkedett a vízátfolyás megszüntetéséről.

A felperes módosított keresetében a perbeli káreseménnyel összefüggésben a gépjármű megjavíttatásával felmerülő 3.182.000,- Ft költség, valamint 177.000,- Ft javítás után fennmaradó értékcsökkenés, vagyis mindösszesen 3.359.000,- Ft kártérítés, és ennek 2006. március 11. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest az 1988. évi I. tv. 34-35. §-a, valamint a Ptk. 339. §-a alapján.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a közút kezelőinek felelőssége nem objektív, hanem vétkességi alapon nyugszik. Előadta, hogy jogszabályban előírt kötelezettségének eleget tett, az áteresztő éves felülvizsgálatát elvégezte. A vízelvezető árok mélyítése, és tisztítása is megtörtént, azonban az árkot tisztítás után 2-3 hónap elteltével a szokásos növényzet birtokba veszi. Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy a közút melletti árok az útburkolatra, és az útpadkára hulló csapadékvíz elvezetésére szolgál, nem pedig a környezet vízelvezetésére. Kiemelten hivatkozott arra, hogy a baleset napján rendkívüli időjárás volt, nappal jelentősen megnőtt a hőmérséklet, melynek következtében rendkívüli hóolvadás lépett fel, és meggyeszerre vízátfolyások voltak tapasztalhatóak az utakon. Előadta azt is, hogy a felperes magatartása miatt a baleset bekövetkezésének körülményei nem voltak teljes mértékben feltárhatóak, figyelemmel arra, hogy a felperes a rendőrség kiérkezése előtt elszállította a helyszínről a gépjárművet, továbbá az igazságügyi szakértő a személygépkocsit már csak kijavított állapotban tudta megvizsgálni, ami szintén megnehezítette a tényleges kár mértékének a megállapítását.

A városi bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 437.148,- Ft perköltséget.

A városi bíróság jogi álláspontja szerint a felperesi magatartás vezetett a balesethez, és ennek okán szenvedett kárt a felperesi tulajdonos. A felperesi gépjármű vezetője ugyanis abban az esetben, ha 90 km/órát meghaladó sebességgel érkezett a kanyarba,

objektíven is megszegte a maximális haladási sebességet, ugyanakkor a megválasztható, és alkalmazható optimális sebességet mindenképpen túllépte az adott útviszonyokra figyelemmel, hiszen az útburkolaton látható nedvességet észlelnie kellett, és ebből adódóan a sebességét korlátoznia kellett volna. Ennek hiányában a felperesi gépjármű vezetője olyan sebességgel haladt a vízátfolyásra, amelynél már kialakulhatott az aquaplaning, így a jármű stabilitását veszítette, és az árokba haladt. Rámutatott a városi bíróság arra is, hogy az úttesten lévő vízátfolyás nem alperesi mulasztás miatt következett be. Tényként állapította meg, hogy az olvadás következtében rendkívül nagy mennyiségű hó vált vízzé, illetve az árkot övező magántulajdonú ingatlanokról is jelentős mennyiségű hó, illetve föld jutott az árokba, ezzel együtt az átereszbe is. Az alperes ugyanakkor igazolta, hogy az áteresz évenkénti ellenőrzési kötelezettségének eleget tett, az áteresz nem megfelelő karbantartását a felperes bizonyítani nem tudta. Az alperes részéről tanúként meghallgatott szakember pedig egyértelműen azt nyilatkozta, hogy az áteresz a bezúduló földtömeg miatt záródott el, és ezen vallomást a városi bíróság az alperes javára értékelte. Kifejtette a városi bíróság azt is, hogy a perben rendelkezésre álló fényképek szerint az árokban lévő növényzet önmagában nem gátolta volna a víz elfolyását, a különleges időjárási viszonyok miatt került nagymértékű víz az árokba.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, kereseti kérelmének helytadó ítélet meghozatalát, és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme a városi bíróság ítéletének a helybenhagyására, és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.

A megyei bíróság a felperes bizonyítási indítványára figyelemmel a Pp. 249. § (2) bekezdése alapján részbizonyítási eljárást folytatott le, melynek keretében beszerezte ... útépitési, talajmechanikai, víztelenítési területen szakértelemmel rendelkező igazságügyi szakértő szakvéleményét, továbbá a szakértőt személyesen is meghallgatta.

A szakvéleményből megállapítható, hogy a balesettel érintett szakaszon lévő útpálya, padka vízelvezető árok állapota nem felelt meg a jogszabályokban előírt követelményeknek. A baleset a téli karbantartási időszak végén, és a tavaszi karbantartási időszak elején, tehát éppen az átállási időszakban történt.

A vízelvezető rendszer már pontosan olyan állapotban lehetett, hogy szükségessé vált volna a karbantartása, így funkcióját már nem tudta megfelelően ellátni. A szakértő utalt arra is, hogy ugyanakkor a vízelvezető rendszereknek mindig olyan állapotban kell lenniük, hogy funkciójukat maradéktalanul ellássák.

A fentiek szerint lefolytatott részbizonyítás anyagának az elsőfokú eljárás bizonyítási anyagával való összevetése, és együttes értékelése alapján a megyei bíróság megállapította, hogy a felperes fellebbezése az alábbiak szerint megalapozott.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. (Ktv.) 34. § (1) bekezdése szerint a közút kezelője köteles gondoskodni arról, hogy a közút biztonságos közlekedésre alkalmas, közvetlen környezete esztétikus, és kulturált legyen. Ugyanezen paragrafus (5) bekezdése értelmében a közút tisztántartásáról, a hó eltakarításáról, továbbá az út síkossága elleni védekezésről a közút kezelője gondoskodik.

A Ktv. 35. §-a szerint az út kezelője a kezelési kötelezettségének megszegésével okozott kárt a polgári jog általános szabályai szerint köteles megtéríteni. A kártérítési követelést a kár keletkezését követően haladéktalanul kell a közút kezelőjéhez bejelenteni.

Az országos közutak kezelésének szabályozásáról szóló 6/1998. (III. 11.) HVM. rendelet mellékletét képezi az Országos Közutak Kezelési Szabályzata, melynek 5. pontja határozza meg az útpadkák, és a vízelvezető rendszerek fenntartásával kapcsolatos feladatokat. Ennek értelmében a közútkezelő által összeállított éves javítási program szerint el kell végezni azokat a fenntartási munkákat, amelyek a burkolatról és a padkáról a víz árokba jutását, majd onnan a továbbfolyását biztosítják. Ennek érdekében a felmagasodott padkaszakaszokat le kell nyesni, a kijáródott, gödrös vagy laza padkát fel kell tölteni, az árok és a rézsűoldal kimosását ki kell javítani.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. A károkozó mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A fenti jogszabályi rendelkezések alapján a bíróságnak elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes részéről jogellenes magatartás megvalósult-e. A perben nem vitás tény, melyet a meghallgatott tanúk vallomása, és a becsatolt fényképek egyértelműen alátámasztanak, hogy a baleset időpontjában az alperes kezelésében lévő közúton vízátfolyás folyt, a víz egyes területeken bokáig ért, az út melletti vízelvezető árok színültig volt vízzel. Az érintett útszakasz tehát nem volt alkalmas a biztonságos közlekedésre, ezért az alperes vonatkozásában a jogellenes magatartás megvalósult.

Az alperes ugyanakkor hivatkozott arra, hogy a baleset bekövetkezéséért nem terheli felelősség, mivel részéről felróhatóság nem állapítható meg, ugyanis úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, vagyis az

Országos Közutak Kezelési Szabályzatában meghatározott kötelezettségének mindenben eleget tett.

A megyei bíróság álláspontja szerint az alperesnek azzal, hogy bizonyította, miszerint az áteresz éves felülvizsgálatát, illetve a csapadékvíz elvezető árok őszi karbantartását elvégezte, a kártérítési felelősség alól nem sikerült kimentenie magát. Az alperes ugyanis maga hivatkozott arra, hogy a baleset időpontjában a melegedés, és a lehullott csapadék, illetve hóolvadás miatt több helyen is vízátfolyás volt észlelhető a közutakon, ezért fokozott gondosság lett volna elvárható az alperestől annak érdekében, hogy a közút ilyen körülmények között is alkalmas legyen a biztonságos közlekedésre. Ezen túlmenően a becsatolt fényképfelvételek alapján megállapítható az is, hogy a vízelvezető árokban lévő növényzet eltávolítása sem volt teljes körű az őszi karbantartás során, és az útpadka is magasabban volt az útburkolat szintjénél.

A megyei bíróság álláspontja szerint tehát, az alperes akkor tanúsította volna az elvárható magatartást, ha mindezen kötelezettségének maradéktalanul eleget tesz, továbbá a tavaszi karbantartást megelőzően fokozott ellenőrzéssel gondoskodik a vízelvezető árok, és az áteresz vizsgálatáról és a szükséges intézkedéseket megteszi. Az alperes azonban mindezeket elmulasztotta, így a kártérítési felelősség alól kimenteni magát nem tudta.

Az alperes ellenkérelmében hivatkozott arra is, hogy a felperes sem úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben általában elvárható, ezért a bíróságnak a Ptk. 340. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel vizsgálnia kellett azt is, hogy a felperes a kár bekövetkezésében magatartásával közrehatott-e, így kármegosztásnak van-e helye.

A megyei bíróság megítélése szerint ... igazságügyi közlekedési szakértő szakvéleménye alapján a felperes részéről közrehatás nem állapítható meg.

A szakvéleményben foglaltak szerint a baleset egyértelműen akként lett volna elhárítható, ha a járművezető olyan sebességgel (60 km/óra alatti) halad át a vízátfolyáson, amely nem okoz vízen csúszást, aquaplaningot. Az aquaplaning kialakulásában ugyanis a vízmagasság, a gumibroncs szélessége, a profilmélység, kerékterhelés, (mint objektív adatok mellett) az alkalmazott sebességnek van lényegi szerepe, ugyanakkor a kerekek fékezéssége érdemi szerepet nem játszik. A szakértő megállapította, hogy a balesetet megelőzően a gépjármű haladási sebessége 80-100 km/óra tartományban volt. A gépjárművezető állításának elfogadása esetén, miszerint a vízátfolyás észlelése pillanatában intenzív fékezésbe kezdett, a szakértő szerint ezen tartomány felső része bír realitással. Az teljes bizonyossággal nem állapítható meg a rendelkezésre álló adatok alapján, hogy a járművezető elmondásával szemben a baleset helyszínén megengedett 90 km/óra sebességet túllépte volna. 90 km/óra sebesség és a vízátfolyás felismerhetősége pillanatában elhatározott intenzív fékezés

esetén azonban a felperes házastársa ráhaladhatott olyan sebességgel a vízfolyásra, amelynél kialakulhatott az aquaplaning. Míg száraz úton a szakvélemény szerinti feltételezett sebességgel is biztonságosan áthaladhatott volna az érintett útszakaszon.

A megyei bíróság megítélése szerint a gépjármű vezetőjének még a szemből jövő járművek által kihordott vizet, illetve nedves baloldali sávot észlelve sem kellett volna olyan lassítást alkalmaznia, hogy sebessége 60 km/óra alá csökkenjen, hiszen a baleset helyszínén kialakult mértékű vízfolyásra nem kellett számítnia.

Mindezekre tekintettel a megyei bíróság a városi bíróság ítéletét a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján megváltoztatta, és az alperest kötelezte a felperesi gépjárműben keletkezett kár megtérítésére a rendelkező részben írtak szerint.

A kár mértékének meghatározása körében a megyei bíróság ... igazságügyi szakértő szakvéleményében, és kiegészítő szakvéleményében foglaltakat fogadta el, mert bár a szakértő a gépjárművet csupán megjavított állapotban látta, azonban a járműből kisserelt, sérült alkatrészeket megtekintette, tanulmányozta a káresemény idején a helyszínen készült fényképfelvételeket, megtekintette a helyszínt, és a javítási kalkulációt az „Audatex” rendszer alapján határozta meg.
A szakértő ezen megállapításaival ... szakértő is egyetértett.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a megyei bíróság a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes első- és másodfokú perköltségének megfizetésére, továbbá a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a rendelkező részben írtak szerint.

..., 2011. január 11.

... Éva sk. a tanács elnöke
... Andrea sk. előadó bíró
... Éva sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő